

6733

ՄԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՇՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ՄՈՒԼԻԵՐ

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ

ԵՒՄՏ ԶՈՒՄԱՐՃԱՆԻ ԿԱՏԱԿԱՆԱԳ ՄԷԿ ԱՐԱՐ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ Ի ԳԱՂՂԻԵՐԵՆԷ

ԵՐՐՈՐԻ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆ 1 ՂՐՇ

1910

ՏՊԱՐԱՆ ՕՆՆԻԿ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ ԵՒ ՈՐԻ

ԿԱԼԱԹԱ - Կ. ՊՈՒԼԻՍ

ՀԱՅԵՐԵՍՏԱՆԴԱԿԱՆ
ՍՊՈՐՏ
* ԱԿՈՒՐՔ *
MANCHESTER
ARMENIAN YOUNG MEN'S CLUB

84

5-86

4-82

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՆ ՃԵՍՆ ԳՐԱՏԱՆ

20 APR 20

18 NOV

84

15-86

ՄՈՒԼԻԵՌ

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԵ

ՀԵՐԱՏ ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ԿԱՑԱԿԱՆՈՂ ՄԻՆ ԱՐԱՐ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ Ի ԳԱՂՂԻԵՐԵՆԵ

ԵՐՐՈՐԻ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԻՐ
* ԱԿՈՒՄ
MANCHESTER
* ARMENIAN YOUNG

1910

ՏՊԱՐԱՆ ՕՆՆԻԿ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ ԵՒ ՈՐԻԻ

ԿԱԼԱԹԱ - Կ. ՊՈԼԻՍ

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ

Տեսարանն է հրապարակ : Խոր՝ Պարպուլիէի
սան դուռը : Դրան աջ կողմը , բաժնաբեմի առաս-
տաղին մօտ պատուհան մը ուսկից կրնայ տեսնուիլ
փողոցի անցուղարձը :

Ա Ն Ջ Ի Ն Ք

Լը Պարպուլիէ	Անձէլիքայի ամուսինը
Ժօրժիպիւս	» հայրը
Վալերիոս	» սիրահարը
Աննէլիս	Պարպուլիէի կինը
Քարօ	Սպասուհի
Վիլլըպրիէն	Ժօրժիպիւսին բարեկամը
Շասպիսու բժիշկ մը	

55797-66

ՏԵՍԻՒ Ա.

ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ (Առանձին)

Ստուգիւ , աս աշխարհիս վրայ ամենէն զժրադը
անձը ես եմ : Կին մը ունիմ որ զիս չարաչար կը
տանջէ , ու փոխանակ խոհեմութեամբ կամքս կատա-
րելու , օրը քսան տնգամ մեղքը կը խօթէ ինծի : Տու-
նը մնալու տեղ , պտըտիլը կը սիրէ . հագուելու կոկ-
ուելու խենդ . չեմ ալ ձանձնար թէ որո՞նք են տես-
նուած անձերը : Ո՛հ , խեղճդ Պարպուլիէ , որքան
զժրադը ես . բայց և այնպէս առանց պատիժի ձգե-
լու չէ անոր օձիքը . թէ որ սպաննեմ , ձեռքս ի՞նչ
պիտի անցնի , վերջէն զիս ալ կախաղան պիտի տա-
նին : Ախ , ի՞նչ ընեմ , չը գիտեմ , չուարած մնացեր
եմ . բայց անա Պարոն Տօգթօրը ասկէ կանցնի , այս
մասին իրմէ խորհուրդ հարցնեմ :

ՏԵՍԻՒ Բ.

ՆՈՅՆ ԵՒ ԲԺԻՇԿ

Պարպ . — Պարոն Տօգթօր , ես ալ ձեզ տեսնել
պիտի գայի . խնդիր մը ունիմ . . .

Բժշ . — (Բարկուրեամբ , քնդմիջելով) Անկերթ . . .

անգամ... բժիշկի մը հետ այդ կերպ կը խօսին, առանց գլխարկդ հանելու, առանց ուշադրութիւն ընելու թէ «սպիօնաւ լօսի, քեմբօրիս ե քեւսօնե» ատանկ անյարմարութեամբ խօսքդ կը սկսիս, փոխանակ յիշելու թէ «Սալլի, վիլ սալլիւս սիս, sof por sofporos երիւքիսիմե»։ Ըսէ նայինք զիս ո՞վ կարծեցիր։

Պարպ.— (Շուարած) Շիտակը, չէի գիտեր, չը գիտցայ. ուստի ներումն կը խնդրեմ. խելքս գլուխս չէր. գիտեմ որ հրամանքդ ազնուական անձ մըն էս։

Բժշ.— Գիտես ազնուական բառին աղբիւրը ո՞ւր է ծնիլը։

Պարպ.— Կ'ուզէ վիլլը ժուլթէն ծնի, կուզէ Օպէրվիլէն։ Ես հրամանքդ տօքթոր կը ճանչնամ. հիմա հարցուցածիս պատասխան պիտի տամ, քո խորհուրդիդ կարօտ եմ։

Բժշ.— Նախ գիտցիր պարոն, որ ես մէկ անգամ բժիշկ չեմ, այլ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 անգամ։ Մոաջին, որովհետեւ միութիւնը հիմն է և թուոց առաջինը, ես ալ բժիշկներուն առաջին կարգէն դասուելու, բժշկաց բժիշկը և խմաստնոց խմաստունն եմ։ Երկրորդ՝ որովհետեւ ամէն բանի տեղեկանայութեամբ երկու գլխաւոր յատկութիւն կայ, որոնք են միտք և լսողութիւն. և որովհետեւ այս երկու յատկութիւնները ունիմ, ես ալ երկու անգամ բժիշկ եղած կըլլամ։

Պարպ.— Շատ աղէկ, տէր իմ, բայց...

Բժշ.— Երրորդ, որովհետեւ երրորդ թիւը կատարելութիւն կ'անուանի, ինչպէս Սրիսթոտ ալ կ'ըսէ ես ալ կատարեալ անձ մը կըլլալուս, երեք անգամ բժիշկ եղած կ'ըլլամ։

Պարպ.— Բայց պարոն տօքթոր...

Բժշ.— Զորրորդ, որովհետեւ փիլիսոփայութիւնը չորս գլուխներէ կը բաղկանայ, բանականութիւն, բարոյականութիւն, ֆիզիքականութիւն և բնագիտութիւն, ես ալ այս չորս յատկութիւնները ունենալուս համար չորս անգամ բժիշկ եղած կըլլամ։

Պարպ.— Սատանան տանի դանոնք...

Բժշ.— Հինգերորդ, որովհետեւ 5 հասարակած կ'այ, որոնք են՝ սէր, ազգ, տարբերութիւն, էութիւն և արկածք, առանց ասոնց հմուտ ըլլալու անկարելի է խորհիլ. ես ալ ասոնց օգուտը ճանչնալուս ու անոնց լիովին ծառայելուս համար 5 անգամ բժիշկ եղած կըլլամ։

Պարպ.— Ստիկ ըրէք, կ'աղաչեմ,

Բժշ.— Վեցերորդ, որովհետեւ վեցերորդ թիւը աշխատութեան թիւն է, ես ալ իմ վառքիս համար անխոնջ եւ անդադար աշխատելուս, վեց անգամ բժիշկ կոչուելու պատիւը ունեցած կըլլամ։

Պարպ.— Համբերութիւնս կը հասնի կոր։

Բժշ.— Եօթերորդ, որովհետեւ 7րդ թիւը երջանկութեան թիւն է, ես ալ մարդկային կեանքը երջանկայնելու միջոցները ձեռքիս մէջ ունենալուս, կը հարկադրուիմ յաճախ սա քերթուածը յիշիլ «Օքեբ քուաքերեպեարօմ»։

Պարպ.— Սլ ազատ էք, ուղածնուդ չափ գոացէք։

Բժշ.— Ութերորդ, որովհետեւ 8րդ թիւը արդարութեան թիւն է, հաւատարմութիւնը իրեն նպաստող, եւ ալ բոլոր գործերս խոհմուտութեամբ ու անաչառութեամբ տեսնելուս համար 8 անգամ բժիշկ եղած կըլլամ. Իններորդ, որովհետեւ 9 մուսայք կան որոնց ամենուն ես սիրելի եղած եմ։ Տասներորդ, որովհետեւ առանց միւս թիւերը յիշելու չենք կրնար տասէն անց.

նիլ, ինքը տիեզերական թիւ մըն է, իմ մէջս ալ բու-
վանդակուած են բոլոր միւս բժիշկները. կը տեսնեմ
ուրեմն, պարոն, որ իրաւամբ ես մէկ, երկու, երեք,
չորս, հինգ, վեց, եօթը, ութը, ինը, տասն անգամ
բժիշկ կոչուելու բարեբաղդութիւնը ունիմ:

Պարպ.— Ասոնց ամենն ալ չուտիլը տանի: Ես
ալ կարծեցի թէ փիլիսոփայի մը հանդիպած եմ, որմէ
կը յուսայի օգուտ քաղել, չգիտցայ թէ ծխանի մաքրիչ
մըն է եղեր հանդիպածս, որ հարցուցածիս առանց դո-
հացուցիլ պատասխան մը տալու, մատներուն հետ կը
խաղայ, մէկ, երկու, երեք, չորս, հինգ, վեց, եօթը,
ութը, ինը, տասը, աս ինչ պիտի ըլլայ, իմ հարցու-
ցածս աս չէ'. թէ որ գոհ ընեք զիս, ես ալ ձեզ գոհ
պիտի ընեմ. ստակ անգամ պիտի տամ:

Բժշ.— Ի՜նչ, ստակ պիտի տաս:

Պարպ.— Այո՛:

Բժշ.— Է՛հ, զիս մուրացկանի տեղ կը զնես. ես
անանկ ստակի գլուխ ծոցդներէն չեմ, բարեկամս. թէ
որ ոսկիով լեցուն քսակ մ'ալ տաս ու այս քսակը
գեղեցիկ տուփին մը մէջ բովանդակի, այս տուփն ալ
թանկագին պատեանի մը մէջ ու այս պատեանը բո-
քանչեւի սնտուկի մը մէջ ըլլայ. այս սնտուկն ալ իրաւ
հետաքրքրաշարժ խուցի մը մէջ, այս խուցն ալ զար-
դարուն սենեակի մը մէջ ըլլայ, այս սենեակն ալ վայել
լուչ սրահի մը մէջ ու այս սրահը փառաւոր դռան
մը մէջ, այս դռանն ալ անհամեմատ միջնաբերդի մը
մէջ ըլլայ ու այս միջնաբերդը հռչակաւոր քաղաք
մը մէջ գտնուի, ու այս քաղաքը պաղարեր կողմի մը
մէջ, այս կողմն հարուստ գաւառի մը մէջ ու այս գա-
ւառն ալ բարգաւաճեալ միսսիտական երկրի մը մէջ
ըլլայ, այս երկիրն ալ բոլոր աշխարհիս մէջ, ուր պի-

տի ըլլայ այս բարգաւաճեալ երկիրը, այն հարուստ
գաւառը, պաղարեր կողմն, այն հռչակաւոր քաղաքը,
անհամեմատ միջնաբերդը, փառաւոր դռանը, վայել-
լուչ սրահը, այն զարդարուն սենեակը, հետաքրքրա-
շարժ խուցը, թանկագին պատեանը ու այն գեղեցիկ
տուփը, որու մէջ պահուած պիտի մնայ ոսկիով լեցուն
քսակը, քեզ ալ, ստակը ալ սատանան տանի: (Մեկնի)

Պարպ.— Ալ համբերութիւնս հառաւ. էօ՛Ֆ...
չեմ կրնար չունչ առնել. սոգթորի մը պէս հագուած
սգուած ըլլալուն կարծեցի թէ հետը ստակով պէտք
էր խօսիլ, բայց քանի որ ստակ չէ ուզածը, ասկէ
աւելի ազէկ բան չըլլար. վազեմ երթամ զինքը գրա-
նեմ: (Մեկնի)

ՏԵՍԻՍ Գ.

ԱՆՃԵԼԻՔԱՆ, ՎԱԼԵՐԻՈՍ, ՔԱԹՕ

Անճել.— Շատ հորհակալ պիտի ըլլամ, պարոն,
կի՛թ երբեմն տեղ մը գացած ատենս այսպէս ինձ ըն-
կերանաք, որովհետեւ բնաւ չեմ ակորժիր ամուսնիս
սնկիրս գեղծ, անառակ, արբեցող ու գինեմոլին մէկն
է. ձեզի կը թողում երեւակայիլ թէ այսպիսի չինա-
կան, վերջապէս վայրենի մարդու մը քով մնալով
ինչ հաճոյք կ'զգայ կին մը:

Վալեր.— Անարժանաբար զիս կը պատուէք, տի-
կին, որուն համար յանձնուա հորհակալ ըլլալով,
պատրաստ եմ մինչեւ վերջին շունչս հաւատարմու-
թեամբ ձեզ ծառայել:

Քաթօ.— Շչ՜դ, խօսքերնիդ փոխեցէք, ահա ան-
պարտաւոր կը մօտենայ:

ՏԵՍԻՍ Գ.

ՆՈՅՆՔԻ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ

Վալեր.— Տիկին, ստուգիւ կը ցաւիմ տրամալից
լուր մը տալ ձեզի, բայց տարակոյս չկար որ զայն

ուրիշէ մը պիտի խմանայիք: գիտէ՞ք թէ ձեր ազնիւ եղբայրը շատ անհանգիստ է:

Մնձեկ. — Բաւական է պարոն, եւ շնորհակալ եմ որ այս ճանձրութեան յանձնառու եղաք:

Պարպ. — (Մեկուսի) Ո՛ր առաջ, առաջ կ'ըսեմ, նոտարին դիմելու հարկ չմնաց, ըստ որում հոն չի գացած անա կը անենեմ հոս անհողութեանս մէկ պըտուղը. (բարձր) թշուառական կիս, հոս օտարականի մը հետ... միւս օր ա' յի քան քու կողմէ բռնեցի որ այսօր քիթէս հանես, հա:

Մնձեկ. — Ինչո՞ւ այդչափ կրակ կը կտրիք, պարոն: Այս ազնիւ պարոնը եկեր է՝ եղբորս անհանգիստ ըլլալուն լուրը ինձ տալու:

Բաթօ. — Ախ, սիրելի տիկին, որչափ կը ջաւիմ ձեր վրայ, մինչեւ երբ հանգիստ չպիտի թողու ձեզ այս խրփածը:

Պարպ. — Երբուքնիդ ալ ճամբէ կ'ելլաք կոր: Դուն Բաթօ, կինս գլխէ կը հանես կոր, մեր քով ծառայութեան մտնելէդ ի վեր անոր չէնքը շնորհքը վախաւ:

Բաթօ. — Էհդուն ալ կարճ չէ:

Մնձեկ. — Բաթօ, սա արեւոյդը իր վիճակին մէջ ձգէ, չե՞ս տեսներ, այնքան խմած է որ ըսածը չը գիտեր. ամիւր ցփեղ բերե՛ն դուրս կը թափէ:

ՏԵՍԻՆԱՆ.

ՆՈՅՆՔ, ԺՕՐԺԻԻՊԻԻՄ ԵՒ ՎԻԼԼԵՊՐԸՔԷՆ

Ժօրժ. — Դարձեալ կու՛ն ունին մէջերնին:

Վիլլըպ. — Նայինք ինչ է պատճառը:

Ժօրժ. — Ինչո՞ւ կը կուրիք, փեսայ, դուք հանգստութեան պիտի չունենա՞ք յաւիտեան:

Պարպ. — Սա թշուառական կիսն ինձի գինով կը

կանչէ: Ահա այսպէս ծնողացդ առջեւ ալ քեզ պզտիկ պիտի ձգեմ:

Ժօրժ. — Երկուքնիդ ալ գացէք ծովը ընկէք:

Պարպ. — Ինչ ընեմ ես, ան է սկսողը:

Բաթօ. — Բարով խերով հետը կարգուէիր:

Վիլլըպ. — Դուն լո՛ւ՛ Բաթօ. բարեկամք հաշտուեցէք:

ՏԵՍԻՆԱՆ 2.

ԱՌԱՋԻՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲԺԻՇԿԸ (Վազելով կուգայ)

Բժշ. — Ինչ կայ. սա ինչ աղմուկ է. կոխելիդ ինչ է. աղաղակ, որոտում, բոլոր թաղը ոտքի հանեցիր: Ինչ կայ պարոններ, ինչ կայ տեսներ. միթէ չենք կրնար դարման մը ընել: Են ձեր հաշտեցուցիչը ըլլամ. ես ձեր տան խաղաղութեան պատճառն ըլլամ:

Ժօր. — Փեսաս ու աղջիկս իրարու հետ կուուեր են:

Բժշ. — Ինչո՞ւ. ինչ է պատճառը. ըսէք, սիրելիք, ես ձեզ հաշտեցնեմ:

Ժօր. — Պարոն...

Բժշ. — Բայց քիչ խօսքով:

Ժօր. — Այո, գլխարկնիդ դրէք, կ'աղաչեմ:

Բժշ. — Գիտէ՞ք գլխարկ բառը ուսկէ ծնունդ կառնէ:

Ժօր. — Ո՛ւ:

Բժշ. — Ուրեմն ըսէք, ինչ է կոխելուն պատճառը:

Ժօր. — Ահա եղածը պատմեմ:

Բժշ. — Չեմ կարծեր որ հոս շատ կեցնէք զիս. ըստփաղաղական գործեր ունիմ, որոնք քաղաքը ինձ կ'ըստան, բայց ձեր տունը խաղաղեցնելու համար կուզեմ քանի մը վայրկեան հոս մնալ:

Ժօր. — Աս ալ քանի մը բռնեմ բան է:

Բժշ. — Ո՛հ, ո՛րքան գոհացուցիչ պիտի ըլլայ, եթէ ըսելիքդ երկու խօսքով մկրտես: Շատ խօսողները

չեմ սիրեր ես. անոնք փոխանակ մտիկ ընելու, երբեմն այնքան զուլս կը ցաւցնեն որ, փայտ առնես քիչ մ'ալ զուէն անոնց զուլսը ցաւցնելի ես: Այո՛, պարիկէտ մարդու պարտաւորութիւնն է քիչ խօսիլ:

Ժօր.— Գիտցիր ուրեմն որ...

Բժշ.— Սովորաւ իր աշակերտաց երեք բան կը պատուիրէր, գործոց մէջ չափաւորութիւն. ժուժկալութիւն կերակրոց ու ըմպելեաց եւ խօսիլ համառօտաբար:

Ժօր.— Ահա ես ալ նոյնը պիտի ընեմ:

Բժշ.— Քիչ խօսքով, առանց մեծարանաց, երկարաբանութեամբ լինքզինքդ մի՛ գրօցնէր. չուտ, Պարոն Ժօրժիպիւս, ածապարենք, երկայնաբանութիւնը մէկդի թո՛ղ:

Ժօր.— Թո՛ղ որ խօսիմ, Պարոն բժիշկ:

Բժշ.— Պարոն Ժօրժիպիւս, զուք շատ կը խօսիք. ուրիշ մը, ուրիշ մը պէտք է որ ըսէ:

Վիլլըպ.— Պարոն բժիշկ, գիտցէք որ...

Բժշ.— (Սասեղով) Լո՛ւէ՛, ապուշ, անպիտան զուէն պատմութիւնը կ'սկսիս, մինչև որ յառաջաբան մը չը կցես. ուրիշ մը, ուրիշ մը պէտք է որ պատմէ. Օրիորդ, ըսէք ինծի ինչ որ պատահած է:

Մանկ.— Կը տեսնէ՞ք սա թշուառական անիծեալ էրեկս:

Բժշ.— Կամաց, կամաց. կաղաչեմ. Պարոնը յաղեցէք, երբ ինծի պէս անաման բժիշկի մը առջև կը շանուիք:

Մանկ.— Բժշկութիւնդ քեզի ըլլայ. ես ալ բժիշկ եմ երբոր ուզեմ:

Բժշ.— Դուն ալ բժիշկ ես մի՛... ա՛հ, դէմքդ ալ

այդպէս կը վկայէ. դուն չաղկապէն, յօղերէն, արաւանէն չըլովմունքէն, սեռականէն ու համաճայնութենէն զուրիշ բան չես գիտեր: Սօսիլի, ըսէ՛, ի՛նչ է կոխանի պատճառը:

Պարպ.— Պարոն բժիշկ...

Բժշ.— Ո՛հ, ի՛նչ հաճելի է բժիշկ բառով սկսիլը, ո՛րքան քաղցր կը հնչէ ականջիս:

Պարպ.— Է՛հ, Պարոն բժիշկ, Աստուծոյ սիրուն, մտիկ ըրէք, կ'աղաչեմ:

Բժշ.— «Ասի քեպօ», ըսաւ կիկերոն:

Պարպ.— Հիմա կերոնիդ ալ պիտի ըսեմ, կիկօյիդ ալ. մտիկ պիտի ընես, ապա թէ ոչ այդ բժշկական զուլսդ պիտի ջախջախեմ: Ի՛նչ պիտի ըլլայ սա:

(Պարպուլիէ, Աննէլիս, Ժօրժիպիւս, Քարօ եւ Վիլլըպրիէն կ'ուզեն կոխիկ պահաւոր ըսել. Բժիշկը կը ցանայ զանոնք հաւտեցնել. այս միջոցին ամենք մեկ բերան կը խօսին: Պարպուլիէ Բժիշկին ոտէն չուան մը անցունելով կ'սկսի հոս հոն քաշուիլ. Բժիշկը կոնակիկ մը կ'իյնայ Պարպուլիէ չուանը դէպի իրեն կը քաշէ. Բժիշկը անպաղատ կը խօսի ու մատուցելով իր իրաւունքը հաշուել կ'ուզէ, անանկ անխաբիւրեամբ որ իբր քե ինքն չէ գետնը փռուող քաւոնը: Պարպուլիէ եւ Բժիշկ կ'անհետանան:)

Ժօր.— Գնա աղջիկս տունդ քաշուէ ու էրկանդ հետ սիրով վարուէ:

Վիլլըպ.— Մնաք բարով ամենուդ ալ:

(Բացի Աննէլիսէ ամենքն ալ կը մեկնին:)

Մանկ.— (Միմակ) Այս միջոցին որ էրկա հոս չգրտուիր, երթամ մօտակայ պարահանդէսը մէկ երկու անգամ դառնամ գամ: Ով գիտէ այս ժամուս ո՛ր գինեւան անկիւնը փռուած է: Թշուառականը պիտի չիմանայ իմ դուքս եղած ըլլալս: (Չախտէ կը մեկնի)

ՏԵՍԻՒԼ Է.

ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ (Աջէն կը մտնէ)

Պարպ. — Այդ նգովից ծնունդ բժիշկին հետ ասանկ
գլուխ կե լուի. իր բոլոր գիտութիւնն ալ, տօքթորութիւնն ալ իրեն հետ քշեցի: Հիմա երթանք նայինք
մեր տանտիկինը ինչ կերակուր պատրաստած է մե-
զի: (Տուեր կը մտնէ)

ՏԵՍԻՒԼ Ը.

ԱՆՃԵԼԻԲՍ. (Չախէն կը մտնէ)

Անճել. — Մեղք որ ուշ մնացեր եմ, պարահանդէ-
սը ցրուած գտայ. բայց հոգ չէ, ուրիշ անգամ տեղը
կը լեցնենք: (Տան դրան զարեկով) Բաթօ, Բաթօ:

ՏԵՍԻՒԼ Թ.

ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ (Պատուհանէն), ԱՆՃԵԼԻԲՍ.

Պարպ. — Բաթօ, Բաթօ, հէ, ո՛ւր է Բաթօն. աս
ատեն դուն ո՛ւր կը գտնուիս:

Անճել. — Բաց դուռը որ ըսեմ:

Պարպ. — Եկած տեղդ դարձիր, թէ որ կուգես
փողոցը մնացիր. այս ատեն ես դուռն չեմ բանար.
ինձի մինակ կը թողուս, հէ:

Անճել. — Ի՞նչ ընեմ. քովդ եղած ատենս կուգես
գլուխ առած չունինք: Ի՞նչպէս կ'ուգես որ ընեմ:

Պարպ. — Տունը մնայ, կերակուր պատրաստել,
տանտիկին ըլլալ, զաւակներուդ վրայ հոգ տանել,
կարիտութիւն ընել, բայց ինչո՞ւ կերպարեմ, զիշեր բարի-
հաւանած տեղդ դնա:

Անճել. — Պիտի չբանա՞ս:

Պարպ. — Պիտի չբանամ:

Անճել. — Իմ սիրական էրիկս, բաց կ'ըսեմ:

Պարպ. — Ահ կոկորդիլոս, զիս մատնելու համար
անուշ լեզու կը գործածես:

Անճել. — Բա՛ց, կ'աղաչեմ, բաց:

Պարպ. — Գիշեր բարի:

Անճել. — Ի՞նչ, պիտի չբանա՞ս:

Պարպ. — Ո՛չ:

Անճել. — Ձեռք գլխար այնպիսի կնիքն մը վրայ որ
զքեզ յանչափս կը սիրէ:

Պարպ. — Խնայաս ալ խենդենաս ալ, պիտի չի
բանամ. դուն ինձի հրապուրեցիր, խաբեցիր զիս:

Անճել. — Գիտես որ եթէ համբերութիւնս հատնի
ու անգամ մը բարկանամ, անանկ բաներ կ'ընեմ որ
վերջէն չատ կը զղջաս:

Պարպ. — Անառակ կ'ին, ինչ կ'ընաս ընել:

Անճել. — Եթէ չբանաս, հիմա սա դրանը սեմին
վրայ ինքզինքս պիտի սպաննեմ, ու ծնողքս ասկէց
անցած ատեն հոս գետինը փռուած պիտի գտնեն
զիս. այն ատեն քեզի կախաղան պիտի տանին:

Պարպ. — Հա՛հ, հա՛հ, հա՛հ, դուն այդ բանը
ընելու համար այնքան ապուշ չես:

Անճել. — **Ձեռն հաւատարմ, ահա զանալը պատ-**
րաստ է. թէ որ այս վայրկինիս չբանաս, կուրծքիս
պիտի խոթեմ զայն:

Պարպ. — Աղէկ ուշադրութիւն ըրէ, կաղաչեմ:

Անճել. — Պիտի չի բանա՞ս ուրեմն:

Պարպ. — Հարիւր անգամ ըսի, պիտի չբանամ,
պիտի չբանամ. զարկ ինքզինքդ, սպաննուէ, մեռիր,
հասկցար, հոգս չէ:

Անճել. — (Չառնել կը ձեւացնէ) Ուրեմն մնաս
բարով. ահ, կը մեռ. մ:

Պարպ. — Հէ, արդեօք այդ բանը ընելու անմտու-

թէ՛ւնը պիտի ունենայ: Ճրագը առնեմ իջնեմ՝ նայիմ՝
կտաւ է ըսածը:

Անձեկ.— Ազէկ քիթէն բռնեցի, եթէ յաջողիմ իր-
մէ առաջ դռնէն ներս ցատկել ու զինքը դուրսը թու-
ղուլ, ըրածին փոխարէնը պիտի ընդունի:

Պարպ.— (Գալով) Չըսի թէ այնքան ապուշ չէ
ըսածը գործադրելու. ո՛հ ի՛նչ օգուտ, տեսէք ինչպէս
կը փախչի. կոնակին մէկ երկու հարուած իջեցնելու
ատենն էր... բայց երթամ հանգչիմ, ո՛հ, (Գուռն
ինքնիւրեմ կը գոցուի): Քաթօ, Քաթօ, դուռը բաց:

Անձեկ.— (Պատուհանը ելած) Քաթօ, Քաթօ, հէ,
Քաթօն ի՛նչ ըրաւ: Պարոն գինով այս ատեն դուրս
ի՛նչ գործ ունիս: Ծնողքս հիմա որ ասկեց պիտի
անցնին, պիտի տեսնեն թէ ո՛վ է յանցաւորը. թշուա-
ռական մարդ, զինատունէն աստիճան եկած չունիս.
անպաշտպան կը թողուս թշուառ կինդ իր չորս գա-
ւակներովը որ դրացիէն հաց մուրայ:

Պարպ.— Բաց դուռը կըսեմ քեզի, ժանսաշխո
կին, ապա թէ ոչ հիմա գլուխդ կը ջախջախեմ:

ՏԵՍԻԼ Ժ.

ՆՈՅՆՔ, ԺՕՐԺԻՊԻԻՍ, ՎԻԼԼՊՐԻՔԷՆ

Ժօր.— Դարձեալ կուի ունին մէջէնիսին:

Վիլլըպ.— Դուք հաշտուած չախտի մնաք: Ի՛նչ
բան է աս:

Անձեկ.— Չէք տեսներ որչա՛փ գինով է. այս քա-
տեն տուն կուգայ:

Ժօր.— Աս ատեն տուն կը գառնաս, փեռ-
դուն իրրեւ ընտանեաց բարի հայր մը կանուխէն տուն
գտնուիլ ու կնիկանդ հետ սիրով վարուելու ես:

Պարպ.— Դու խա կարեցէք թէ որ տունէն պակ-

սեցայ: Սա զիմացը նստող պարոններուն հարցուց-
ք թէ ո՛վ է աս ատեն տուն եկողը, ես թէ ան: Ո՛հ,
անմեղութիւնը ինչպէս քողի տակ ծածկուած կը մնայ:

(Անձեկիս հետաքննող կուգայ)

Վիլլըպի.— Է՛ս ուրեմն, եկէք հաշտուեցէք, նե-
րում ինչորէ իրմէ:

Պարպ.— Ի՛նչ. է՛ս ներում ինչորեմ իրմէ... Աս-
տուած խելք տայ. աւելի կ'ուզեմ զլուխս պատին
դարձել քան թէ... անանկ նեղացած եմ որ...

Ժօր.— Հա՛ աղջիկս, տեսնեմ, զրկէ էրկիդ, ձեռք
ձեռքի տուէք:

ՏԵՍԻԼ ԺԱ.

ԱՌԱՋԻՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲԺԻՇԿԻԸ՝ գիշերադղեւտով ու
գտակով, վազկէն կուգայ:

Բժշ.— Հէ, աս ի՛նչ է, դարձեալ կուի ունիք,
ձեզմէ հանգստութիւն պիտի չունենա՞նք թաղին մէջ:
Փոթորիկ, աղաղակ, որոտում, դուք բնաւ պիտի չը-
հաշտուէք իրարու հետ:

Վիլլըպ.— Փոթորիկը անցաւ Պարոն բժիշկ, խա-
ղաղութիւնը կը տիրէ:

Բժշ.— Իրարու հետ խաղաղեցան մի՛. ուրեմն
կ'ուզէ՞ք որ այս մասին Արիսթոտի մէկ գլուխը կար-
դամ:

Վիլլըպ.— Շատ երկաշն է:

Բժշ.— Չէ՛, չէ՛, վաթսուռն, վաթսուռնըհնդ երես-
ներէ կը բազկանայ:

Պարպ.— Նորէն գլուխ պիտի ցաւցնէ:

Ժօր.— Փեսայ, եթէ չէք ուզեր որ գլուխնիդ
ցաւի, դուք ալ ուրիշին գլուխը մի՛ ցաւցնէք առիթ
մի՛ տաք որ ձեր վրայ խօսին:

Բժշ. — ՁԷք ուղեր:

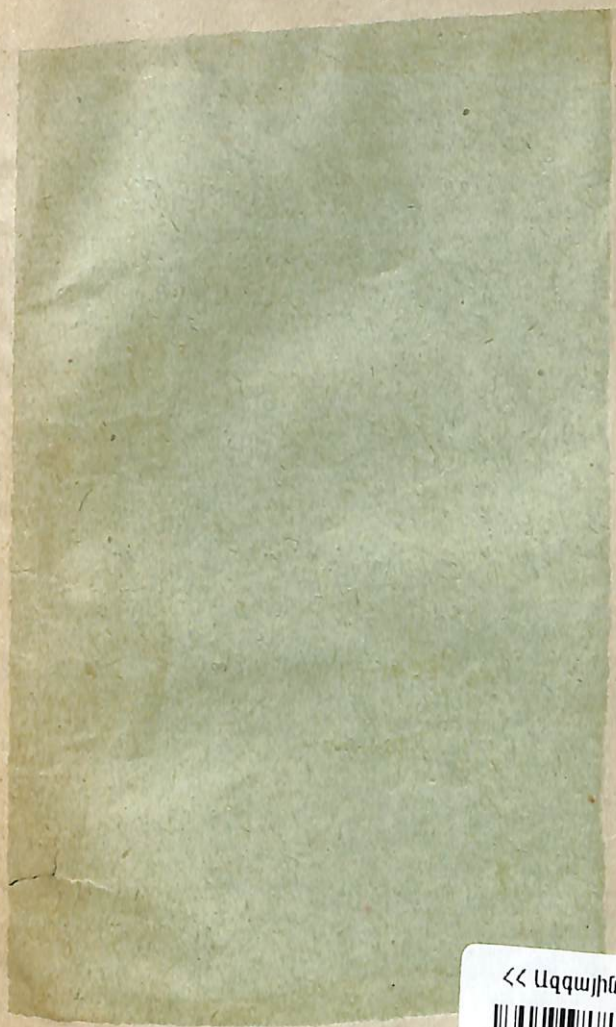
Պարպ. — ՁԷ՛, վաղ անցիր, Պարոն խոտքի ջա-
ղացք:

Բժշ. — Սնանկ է նէ մնաք խաղաղութեամբ. գիշեր
բարի. «Լաթինե պօմա նօֆո»: (Մեկնի)

Պարպ. — Տէր ընդ քեզ. քար մըն ալ ետեւէդ:
(Մեկուսի) թշուառական, հանգիստ չես թողուր մարդը
որ կնիւանը հետ ուղածին պէս կոուի:

Վեպլայ. Մենք ալ երթանք մօտակայ ճաշարանը
աղւոր ընթերիք մը ընենք:

— ԳԱՐԱԳՈՅԷ ԳՐԱԴԱՐԱՆ —

ԱՇՃԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ե. Պոլիս, ազմամերկար Եօզուու. թիւ 29

ԳՐԱՎԱՃԱՌ—ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

Հաստատու 1868 ին

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ստուերի հին դեմքերու 1635-1900, գրեց Յ. Գ. Մրմրեա
Կեանքի գործածութիւն, Լորտ Էյվիլիւրի. թր. Գ. Ոսկեա
Լիակատար նոր երգարան կամ Բնդարձակ Քնար Հալկա
կան, 192 Երես 172 Երգ

Արեւելի բոցեր, քանաւոր. Ե. Գոյանճեան

Կարսի ժամուց, Արփիար Արփիարեան

Պարեգ բարոյական և գործ դաստիարակ, Փ. Հազարապ

Վեղարաւոր հերոս, գրեց Մմրատ Բիւրատ

Մի անմեղ զոհ կամ Խորսակուած սեր, Ս. Շահնազար

Աւարայի արծիւր կամ Վարդանանք, Ս. Բիւրատ

Բեզանդական Հալ կայսեր ու կայսրուհիներ, 10 պոէ.

Բուրգերէն. բանաստեղծական երկեր, Ս. Բիւրատ

Կենս. Իզմիրեան և Գուրեան Ա. ներու Ս. Գարամանճեան

Մրիս վերեր, քանաւոր. Ս. Նուր Շահնազար

Ազատար Բանակին յաղթական մահսն ի Կ. Պոլիս

Ուխտին Ողջակեզը կամ Կոյս մնացած կինը, Ե. Ե.

Ապսիւ Համիս Բ. Մերուժան Պարսամեան

Ապսիւ Համիսի չեղիւթիւնը, Տ. Շէփիլեան

Հեղինէ կամ գաղսնիք մը ի Կ. Պոլիս Յ. Հ., 2 հոր.

Թապալեալ Փիլիկ Աղպօր Աղչիկստը, Տ. Փափազեան

Ժենըլիէվ, քարոյալէպ, Պատկերազ. թարգ. ի գաղղիկ

Տիգրան Եւ Զարուհի, Յ. Բազարապ. Զի, տաւ 6 արալ

Մոլորեալ նամբորը կամ Զին. օքեւան, կատակ. 1 ար.

Երանոս աղբար կատակ. 1 արար, Տ. Փափազեան

Բարեկեցականի անկուսիներ կատակերգութիւն 1 արար

Խեղճեանք բժիշկը և Բիւնախնդի Ծառայ, կտրիւ Զի

Բոնի Ամուսնութիւն, Մոլիէր, կատակերգ. 1 արար

61, պօրի ժառանգ մնացած սնուկը Գ. Ռիչո. կատ. 1 ա

Երկու Անվարսիներ, Մոլիէր, թարգ. ի գաղ. » »

Իլադիլի եեմի եեմեք լիքապը, Ալաթուրդա, Ալաֆրի.

Վերջիւնեալ գրատունը կը վաճառուին, կրօնական, պո
քանաստեղծական. թատերական, վիպական, գաղղական գրքեր,
ցիւ գնով և զեղչով: Բառաւիկ զեղչ վաճառողաց: